

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Б.С. Поривай

Національний університет харчових технологій

В умовах трансформації економіки, створення ринкового середовища в Україні дослідження питань формування інвестиційного портфеля підприємств та здійснення капіталовкладень є особливо актуальними. Враховуючи, що процес реалізації інвестицій носить тривалий в часі характер, а стан та умови ринкового середовища не залишаються сталими, то виникає необхідність оцінки вагомості цих змін. Оскільки управління інвестиціями передбачає такі дії, які б дозволили компенсувати відхилення одних факторів іншими та забезпечити досягнення мети інвестування, то для цього необхідні такі методи, що дозволяли б оцінити вплив можливих відхилень чинників інвестицій та визначити вагомості цих відхилень на узагальнені показники ефективності інвестицій.

Вирішенню викладених проблем на сучасному етапі в науковій літературі приділяється значна увага. Вагомий внесок в розвиток теорій інвестицій створили вчені О. Амоша, В. Альгін, Р. Баззел, І. Бланк, Є. Бойко, М. Бойко, А. Вічевич, І. Герчикова, Є. Голубков, М. Данилюк, В. Долішній, П. Зав'ялов, С. Злупко, Г. Клейнер, М. Козоріз, та інші. У цих роботах всебічно розглядаються питання визначення пріоритетних напрямків інвестування, формування інвестиційної привабливості, оцінки ефективності реалізації інвестиційних проектів тощо. Водночас проблема оцінки інвестиційної діяльності переважно обмежується використанням традиційних методів приведення надходжень майбутніх періодів до теперішнього рівня (метод дисконтування), а також методів приведення теперішнього рівня до майбутнього (методом накопичення).

Метою роботи є дослідження особливості методів економічної оцінки реальних інвестицій та їх придатність для прогнозування ефективності інвестицій; удосконалення організації аналізу реальних інвестицій для підприємств з метою забезпечення його системності та комплексності в умовах мінливості та недостатньої прогнозованості ринкового середовища, розроблення теоретичних та методичних положень, спрямованих на удосконалення методів оцінки та аналізу реальних інвестицій.

Оцінка ефективності реальних інвестицій – це способи, методи оцінки доцільності вкладання коштів в певні об'єкти інвестування. Оцінка ефективності реальних інвестицій здійснюється на підставі порівняння обсягу інвестиційних затрат, з одного боку, та сум і термінів повернення інвестиційного капіталу – з іншого. Проблема оцінки та аналізу реальних інвестицій вимагає дослідження та обґрунтування відповідного інструментарію оперативного аналізу ефективності інвестицій на будь-якій стадії реалізації інвестиційних проектів. Потребує розробки технологій та методів практичної реалізації оцінки реальних інвестицій.[1]

В умовах обмежених інвестиційних ресурсів та мінливості ринкового середовища значно зросла роль аналізу реальних інвестицій, розширилося коло його завдань щодо обґрунтування вибору інвестиційних проектів. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства має визначати його інвестиційну привабливість, провести аналіз інвестиційних проектів, здійснити ретроспективну оцінку інвестицій. Водночас аналіз ефективності інвестицій є засобом, за допомогою якого можна оцінити і вибрати найоптимальніший проект, надати про нього всебічну та об'єктивну інформацію для прийняття зважених управлінських рішень в контексті фінансового аналізу інвестиційних проектів. Аналіз реальних інвестицій для підприємств доцільно проводити в три етапи за схемою запропонованою А. Ф. Гойко: підготовчий (збір і підготовка даних, розрахунок грошових потоків, прогноз прибутків, пошук джерел інвестування, оцінка вартості капіталу); основний (аналіз ефективності інвестиційних проектів із урахуванням фактичного стану економічного середовища і впливу чинників ризику); заключний (відбір проектів за показниками ефективності та ризику, розробка пропозицій з мінімізації впливу факторів ризику). Для інформаційного забезпечення аналізу реальних інвестицій треба враховувати зовнішні та внутрішні джерела. [2]

Отже, проблема оцінки та аналізу реальних інвестицій вимагає дослідження та обґрунтування відповідного інструментарію оперативного аналізу ефективності інвестицій на будь-якій стадії реалізації інвестиційних проектів. Потребує розробки технологій та методів практичної реалізації оцінки реальних інвестицій. Методи, які використовуються при аналізі реальних інвестицій, можна підрозділити на засновані на дисконтованих оцінках і засновані на облікових оцінках. Запропонована методика комплексного аналізу реальних інвестицій враховує умови нестабільного ринкового середовища, що дає можливість визначати ефективність реальних інвестицій за допомогою статичних і дисконтних прийомів. Результати дослідження спрямовані на удосконалення організації та методики оцінки та аналізу реальних інвестицій, можуть бути використані підприємствами для обґрунтування та вибору оптимальних інвестиційних проектів, що сприятиме впровадженню прогресивних, ресурсозаощадливих технологій з поступовим переходом на інноваційну модель господарювання.

Література:

1. *Гойко А. Ф.* Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрямки їх реалізації / А. Ф. Гойко. – К. : ВІРА-Р, 2009. – 320 с.
2. *Великий Ю.* Проблемы оценки эффективности инвестиций / Ю. Великий // Бизнес. – Информ. – 2010. – № 13-14. – С. 91.

Науковий керівник: Арич М.І.